

**LIETUVOS BANKO
PRIEŽIŪROS TARNYBOS
FINANSINIŲ PASLAUGŲ IR RINKŲ PRIEŽIŪROS DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

SPRENDIMAS

DĖL K. M. IR AB „LIETUVOS DRAUDIMAS“ GINČO NAGRINĖJIMO

2017 m. gegužės 3 d. Nr. 242-185

Vilnius

Lietuvos bankas gavo K. M. (toliau – pareiškėjas) kreipimąsi, kuriuo pareiškėjas prašė išnagrinėti tarp jo ir AB „Lietuvos draudimas“ (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2016 m. spalio 7 d. įvyko eismo įvykis, kurio metu susidūrus dviem automobiliams buvo apgadintas pareiškėjo automobilis „BMW 745D“. Pareiškėjas kreipėsi į draudiką, apdraudusį eismo įvykio kaltininko automobilio „Infiniti G37“ valdytojo civilinę atsakomybę privalomuoju transporto priemonių civilinės atsakomybės draudimu, prašydamas išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią automobiliui „BMW 745D“ padarytą žalą.

2016 m. spalio 10 d. draudiko atstovas apžiūrėjo automobilį „BMW 745D“, nustatė eismo įvykio metu padarytus apgadinius ir 2016 m. spalio 13 d., naudodamasis „Audatex“ sistema, sudarė automobilio žalos sąmatą, joje nurodė, kad vidutinės automobilio „BMW 745D“ remonto išlaidos – 3 515,36 Eur (be PVM). Kadangi pareiškėjas nesutiko su draudiko pasiūlymu, draudikas pakartotinai apžiūrėjo pareiškėjo automobilį ir 2016 m. spalio 28 d. sudarė patikslintą automobilio žalos sąmatą, joje nurodė, kad vidutinės automobilio „BMW 745D“ remonto išlaidos – 4 565,81 Eur (be PVM).

2016 m. lapkričio 14 d. pareiškėjas draudikui pateikė nepriklausomo turto vertintojo M. Žukausko 2016 m. spalio 28 d. sudarytą kelių transporto priemonės vertinimo ataskaitą Nr. MZV-398 (toliau – vertinimo ataskaita), joje nurodytos automobilio remonto išlaidos yra 9 158 Eur (su PVM).

Nesutikdamas su vertinimo ataskaitoje nurodytomis automobilio remonto išlaidomis, draudikas atliko rinkos tyrimą ir gavo trijų skirtingų remonto įmonių pasiūlymus. Pagal UAB „Inchcape motors“ draudikui pateiktą sąmatą, automobilio „BMW 745D“ remonto kainuotų 6 062,67 Eur (be PVM), pagal UAB „Remartas“ – 5 930,94 Eur (be PVM), pagal UAB „Matsuda“ – 6 449,31 Eur (be PVM). Draudikas 2016 m. lapkričio 24 d. priėmė sprendimą išmokėti draudimo išmoką, apskaičiuotą pagal tą komercinį pasiūlymą, kuriame, palyginti su kitais, nurodyta vidutinio dydžio kaina, t. y. pagal UAB „Inchcape motors“ pasiūlymą, kuriame nurodyta, kad remontas kainuotų 6 062,67 Eur (be PVM).

Nesutikdamas su draudiko apskaičiuota ir išmokėta draudimo išmoka pareiškėjas kreipėsi į Lietuvos banką, prašydamas rekomenduoti draudikui išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią vertinimo ataskaitoje nurodytas automobilio remonto išlaidas (9 158 Eur (su PVM) ir atlyginti 100 Eur nepriklausomo turto vertintojo samdymo išlaidas.

Draudikas su pareiškėjo reikalavimais nesutinka ir teigia, kad TPVCAPDĮ 15 straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad turtui padarytos žalos dydį nustato draudikas, remdamasis dokumentais, įrodančiais padarytos žalos dydį, atsižvelgęs į visas bylai reikšmingas aplinkybes. Draudikas pažymėjo, kad apžiūrėjo sugadintą automobilį (du kartus), užfiksavo transporto priemonės sugadinius, atliko reikiamas procedūras ir ėmėsi papildomų priemonių, siekdamas kuo tiksliau įvertinti pareiškėjo patirtą nuostolį.

Draudikas paaiškino, kad, siekdamas kuo tiksliau įvertinti po eismo įvykio automobiliui padarytą žalą, susisiekė su pareiškėju dėl automobilio apžiūros laiko suderinimo, tačiau pareiškėjas atsisakė dalyvauti automobilio apžiūroje. Dėl šios priežasties pareiškėjo automobilis pirminės apžiūros metu buvo apžiūrėtas tik išoriškai, nes be pareiškėjo dalyvavimo draudikas negalėjo automobilio apžiūrėti iš vidaus. Pagal automobilio apžiūros metu užfiksuotus defektus buvo įvertinta automobiliui padaryta žala, defektai užfiksuoti 2016 m. spalio 10 d. transporto priemonės techninės apžiūros akte ir pastabų grafoje nurodyta, kad „sugadinimai ir defektai įvertinami išoriškai apžiūrint automobilį; Galimi paslėpti defektai, kurie gali išaiškėti remonto metu; Tuo atveju, prieš juos pašalinant, apie tai raštiškai turi būti pranešta AB „Lietuvos draudimas“ NSC, kurio darbuotojas surašys papildomos apžiūros aktą; Po remonto pretenzijos nepriimamos ir už atliktus papildomus remonto darbus bei pakeistas dalis, nenurodytas šiame akte, draudimo išmoka nemokama.“

Kadangi pareiškėjas nesutiko su pateikta remonto darbų sąmata, draudikas nusprendė papildomai apžiūrėti transporto priemonę, jeigu pareiškėjas sudarys galimybę ją apžiūrėti iš vidaus (pvz., atidaryti variklio gaubtą). Gavus pareiškėjo sutikimą, buvo atlikta papildoma automobilio apžiūra ir užfiksuoti papildomi defektai. Atsižvelgdamas į tai, draudikas pakoregavo remonto darbų sąmatą (nustatyta darbų kaina – 4 565,81 Eur (be PVM) ir 2016 m. lapkričio 3 d. elektroniniu paštu pateikė ją susipažinti pareiškėjui.

Draudikas teigė, kad pareiškėjas nepateikė jokių papildomų pastabų dėl patikslintos sąmatos, tačiau pateikė nepriklausomo turto vertintojo ataskaitą ir paprašė išmokėti būtent pagal šią ataskaitą apskaičiuotą draudimo išmoką. Draudiko manymu, kad pareiškėjas nesilaikė bendradarbiavimo pareigų: dėl pareiškėjo atsisakymo dalyvauti apžiūroje draudikui nebuvo sudaryta galimybė tinkamai apžiūrėti sugadintą turtą pirmos apžiūros metu, o vėliau pareiškėjas kreipėsi į nepriklausomus turto vertintojus, nors nebuvo pateikęs jokių pastabų dėl papildomos apžiūros ir pakoreguotos remonto darbų sąmatos ir nebuvo draudiko informavęs apie savo sprendimą.

Išnagrinėjęs pareiškėjo pateiktą nepriklausomo vertintojo ataskaitą draudikas nustatė, kad pareiškėjas reikalauja, kad jam būtų išmokėta ataskaitoje nurodyta suma su PVM, nors Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 23 d. nutarimu Nr. 795 patvirtintų Eismo įvykio metu padarytos žalos nustatymo ir draudimo išmokos mokėjimo taisyklių (toliau – Taisyklės) 15 punkte nustatyta, kad *PVM atlyginamas tik tais atvejais, kai pateikiami remonto faktą ir dydį patvirtinantys dokumentai*. Taip pat nustatyta, kad ataskaitoje nurodytos teorinės darbų ir detalių kainos neatitinka rinkoje vyraujančių kainų vidurkio. Pareiškėjui ir draudikui nepavykus susitarti dėl nuostolio dydžio, draudikas, siekdamas taikaus susitarimo, taip pat norėdamas tiksliai įvertinti pareiškėjo nuostolį, kreipėsi į įmones, remontuojančias tokius automobilius, ir, išnagrinėjęs gautus komercinius pasiūlymus, nusprendė išmokėti draudimo išmoką, apskaičiuotą pagal tą komercinį pasiūlymą, kuriame, palyginti su kitais, nurodyta vidutinio dydžio kaina, t. y. pagal UAB „Inchcape motors“ pasiūlymą, kuriame nurodyta, kad remontas kainuotų 6 062,67 Eur (be PVM).

Siekdamas pagrįsti savo sprendimą išmokėti draudimo išmoką, apskaičiuotą būtent pagal vidutinio dydžio, t. y. UAB „Inchcape motors“, pasiūlymą, draudikas paaiškino, kad, vadovaujantis Taisyklių 15 punkto nuostatomis, jeigu remonto darbai nėra atliekami, draudimo išmoka apskaičiuojama be PVM. Be to, vadovaudamasis teisės aktų reikalavimais, draudikas privalo atlyginti būtinas išlaidas, kurių pakaktų, kad transporto priemonė būtų atkurta į prieš tai buvusią padėtį, skaičiuojant *vidutines išlaidas*. Draudikas pažymėjo, kad nemato pagrindo draudimo išmoką vertinti pagal brangiausią komercinį pasiūlymą, nes tokiu atveju būtų iškreipiama civilinės atsakomybės esmė, visiškas nuostolių atlyginimo principas ir būtų nesivadovaujama Taisyklių nuostatomis.

Draudikas taip pat pažymėjo, kad pateikta nepriklausomo turto vertintojo ataskaita neturi jokios įrodomosios galios ir yra vertinama kaip vienas iš žalos dydžio įrodymų, tačiau nei Draudimo įstatyme, nei TPVCAPDĮ ar Taisyklės, nei CK ar Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatyme nėra nustatyta, kad draudimo bendrovė privalo mokėti būtent pagal nepriklausomo turto

vertintojo ataskaitą apskaičiuotą draudimo išmoką. Draudiko teigimu, jeigu automobiliui suremontuoti nepakaktų apskaičiuotos draudimo išmokos, pareiškėjas galėtų kreiptis į draudimo bendrovę, pateikti detalių įsigijimą ir apmokėjimą patvirtinančius dokumentus ir nurodyti remonto dirbtuvę, kurioje remontuojamas automobilis, tuomet draudikas įvertintų pateiktą informaciją ir priimtų atitinkamą sprendimą, tačiau pareiškėjas nepateikė jokių įrodymų, kad atliekamas remontas yra brangesnis nei apskaičiuota draudimo išmoka. Draudikas papildomai pažymėjo, kad CK 6.251 straipsnyje įtvirtintas visiškas nuostolių atlyginimo principas reiškia, kad nuostolių turi būti atlyginami tiek, kiek asmuo realiai patyrė.

Draudikas teigė nesutinkantis atlyginti nepriklausomo turto vertintojo samdymo išlaidų, nes mano tinkamai administravęs žalos bylą, todėl pareiškėjui nebuvo kilusios būtinybės kreiptis į nepriklausomus turto vertintojus. Draudikas tvirtina laiku apžiūrėjęs transporto priemonę pirmą kartą, kilus poreikiui, apžiūrėjęs ir antrą kartą (pareiškėjui sudarius galimybę nuodugnai apžiūrėti automobilį), įvertinęs ir apskaičiavęs nuostolio dydį, todėl mano įvykdęs visas nustatytas pareigas. TPVCAPDĮ 15 straipsnyje *expressis verbis* nurodoma, kad turto vertinimo išlaidos atlyginamos išimtinai tik tais atvejais, kai draudikas neįvykdė savo pareigos apžiūrėti turtą. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad pateikta vertintojo ataskaita neįrodė jokio draudiko atlikto skaičiavimo ydingumo. Be to, pareiškėjas į vertintojus kreipėsi tada, kai dar tik buvo tikslinamas nuostolio dydis. TPVCAPDĮ 15 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad nukentėjęs trečiasis asmuo turi teisę savo iniciatyva ir savo lėšomis papildomai kreiptis į ekspertus dėl padarytos žalos dydžio nustatymo, tačiau, draudikui tinkamai įvykdžius savo pareigą apžiūrėti turtą, šių vertintojų išlaidos nėra atlyginamos.

Draudikas yra įsitikinęs, kad tinkamai administravo žalos bylą, nuostolis (6 062,67 Eur) apskaičiuotas sąžiningai ir siūloma išmoka yra pakankama, kad pareiškėjo automobilis būtų atkurtas į iki eismo įvykio buvusią padėtį. Pareiškėjas nepateikė duomenų, patvirtinančių, kad automobiliui suremontuoti reikalinga didesnė pinigų suma. Dėl šių priežasčių pareiškėjo reikalavimas nepagrįstas ir negali būti tenkinamas.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 (2016 m. sausio 28 d. redakcija) patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių (toliau – Taisyklės) 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Įvertinus ginčo šalių Lietuvos bankui nurodytus argumentus darytina išvada, kad nagrinėjamu atveju ginčas iš esmės kyla dėl draudimo išmokos dydžio pagrįstumo ir draudiko pareigos atlyginti pareiškėjui nepriklausomo turto vertintojo samdymo išlaidas.

1. Dėl draudimo išmokos dydžio

Eismo įvykio metu padarytos žalos nustatymo ir draudimo išmokos mokėjimo pagrindus bei principus įtvirtina TPVCAPDĮ. TPVCAPDĮ 15 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta žalos dydžio nustatymo taisyklė: turtui padarytos žalos dydį nustato atsakingas draudikas, vadovaudamasis įgaliotų asmenų ir (ar) turto vertintojų ataskaitomis ir dokumentais, įrodančiais padarytos žalos aplinkybes, faktą ir dydį. Minėta žalos dydžio nustatymo taisyklė detalizuota Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 23 d. nutarimu Nr. 795 patvirtintų Eismo įvykio metu padarytos žalos nustatymo ir draudimo išmokos mokėjimo taisyklių 13 punkte: nukentėjusio trečiojo asmens transporto priemonei padarytos žalos dydį nustato atsakingas draudikas, vadovaudamasis atsakingo draudiko įgaliotų asmenų (ekspertų) ir (ar) turto vertintojų ataskaitomis arba išvadomis, įmonės, kurioje remontuojamas sugadintas turtas, pateiktais šio turto remonto išlaidų skaičiavimais ir (ar) atsižvelgdamas į įmonės, kuri turi teisę

remontuoti sugadintą turtą, pateiktus šio turto remonto išlaidų skaičiavimus ar remonto išlaidų pagrindimo dokumentus, taip pat į nukentėjusio trečiojo asmens pateiktus žalos dydį įrodančius dokumentus.

Vadovaujantis Taisyklių 15 punktu, žalos dėl turto sugadinimo, kai jį remontuoti ekonomiškai tikslinga, atlyginimo dydis nustatomas pagal turėtas remonto išlaidas, būtinas atkurti sugadintą turtą ar jo detalių ir (ar) dalių rinkos vertę iki eismo įvykio. Jeigu nukentėjęs trečiasis asmuo turto neremontuoja, atlyginamos apskaičiuotos būtinos turto remonto išlaidos (be PVM) atkurti sugadintą turtą ar jo detalių ir (ar) dalių rinkos vertę iki eismo įvykio. Būtinas remonto išlaidas sudaro remonto darbų vertė, dažymo darbų vertė, keičiamų dalių vertė (nuvertinant dalis dėl nusidėvėjimo), dažymo medžiagų vertė ir papildomos išlaidos (transportavimo, saugojimo, techninės ekspertizės ir kitos išlaidos). Būtinos remonto išlaidos apskaičiuojamos pagal vidutinius darbų ir keičiamų detalių ir (ar) dalių įkainius, atitinkančius technologijos lygį, vadovaujantis rekomenduojamais laiko normatyvais.

Atsižvelgiant į pirmiau minėtas eismo įvykio metu patirtos žalos dydžio nustatymą reglamentuojančias teisės aktų nuostatas, pažymėtina, kad turto vertinimo ataskaita, neginčijant joje nurodytų duomenų teisingumo, yra vienas, bet ne vienintelis žalos dydį padedančių nustatyti įrodymų, todėl taip pat turėtų būti vertinama atsižvelgiant į visų turimų – taigi, tiek draudiko, tiek ir pareiškėjos pateiktų – įrodymų visumą. Konstatavus minėtą aplinkybę, kartu darytina išvada, kad turto vertinimo ataskaitos buvimas savaime nesuponuoja ir prielaidos, kad ji turi aukštesnę įrodomąją galią nei kiti įrodymai ir savaime jų nepaneigia, nes, kaip jau buvo minėta, turto vertinimo ataskaita yra viena iš įrodinėjimo priemonių, kuri turi būti vertinama kartu su kitais įrodymais pagal bendrąsias įrodymų vertinimo taisykles.

Pareiškėjas, remdamasis nepriklausomo turto vertintojo M. Žukausko sudaryta vertinimo ataskaita, prašo išmokėti 9 158 Eur (su PVM) draudimo išmoką, atlyginančią transporto priemonės „BMW 745D“ remonto išlaidas. Draudikas, siekdamas nuginktyti turto vertinimo ataskaitą, vadovaujasi remonto įmonių UAB „Matsuda“, UAB „Inchacape motors“ ir UAB „Remartas“ pateikta informacija apie transporto priemonės „BMW 745D“ remonto kainą.

Vertinant draudiko pateiktus įrodymus ir nurodytas aplinkybes, svarbu pažymėti, kad turto vertinimą reglamentuojančiuose teisės aktuose nurodyta, kad turto vertinimas – tai nešališkas transporto priemonės vertės apskaičiavimas, apimantis jos aprašymą, vertintojo nuomonę apie jos būklę ir tinkamumą naudoti bei tikėtiną piniginę vertę rinkoje. Vertinant sugadintą transporto priemonę yra siekiama nustatyti transporto priemonei padarytą žalą, kuriai apskaičiuoti sudaroma transporto priemonės atkūrimo (remonto) sąmata, tačiau turto vertintojas nevertina eismo įvykio aplinkybių ir vertinamos transporto priemonės sugadinimų tarpusavio ryšio. Konkrečių transporto priemonių sugadinimų tarpusavio ryšį su eismo įvykio aplinkybėmis nustato draudikas.

Vertinant Lietuvos bankui ginčo šalių pateiktus įrodymus, pagrindžiančius dėl eismo įvykio pareiškėjo turtui padarytos žalos dydį, pažymėtina, kad žala, padaryta asmens turtui, turi būti atlyginama, laikantis visiško nuostolių atlyginimo principo (Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.251 straipsnis), kuris iš esmės reiškia, kad žalos atlyginimu turi būti siekiama grąžinti ją patyrusį asmenį į iki pažeidimo buvusią padėtį. Teisingas žalos atlyginimas reiškia ir tai, kad sprendžiant ginčą dėl žalos atlyginimo privalo būti nustatytas tikrasis žalos dydis, nes, nustatčius mažesnę už tikruosius nuostolius žalos dydį, lieka iš dalies neapgintos nukentėjusio asmens teisės. Kai nustatytas žalos dydis viršija tikruosius nuostolius, nukentėjęs asmuo nepagrįstai praturtėja skolininko sąskaita (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-44/2015). Pažymėtina, kad nustatant žalos dydį turėtų būti vertinami visi įrodymai. Nors nepriklausomo turto vertintojo parengta vertinimo ataskaita neturi didesnės įrodomosios galios nei kiti įrodymai, tačiau ji yra vienas iš žalos faktą patvirtinančių įrodymų. Kol ji nėra nuginkyta kaip įrodymas, turi būti vertinama visų įrodymų kontekste.

Kaip minėta, turto vertintojo ataskaitoje nurodyta, kad transporto priemonės „BMW 745D“ remonto išlaidos sudaro 9 158 Eur (su PVM), 7 568,45 Eur (be PVM). Remiantis draudiko atliktu rinkos tyrimu, nustatyta, kad UAB „Matsuda“ nurodė, jog transporto priemonę „BMW

745D“ suremontuotų už 6 449,31 Eur (be PVM), UAB „Inchacape motors“ – už 6 062,67 Eur (be PVM), o UAB „Remartas“ – už 5 930,94 Eur (be PVM). Vertinant draudiko surinktus įrodymus pareiškėjo pateiktų faktinių duomenų (turto vertinimo ataskaitos duomenų) kontekste, nustatyta, kad UAB „Matsuda“ nurodyta 6 449,31 Eur (be PVM) automobilio remonto kaina yra artimiausia turto vertintojo nustatytai transporto priemonės „BMW 745D“ remonto kainai – 7 568,45 Eur (be PVM).

Remiantis nustatytais aplinkybėmis, atsižvelgiant į CK 6.251 straipsnyje nurodytą visiško nuostolio atlyginimo principą, tačiau nepaneigiant TPVCAPDĮ įtvirtintų draudimo išmokos skaičiavimo pagal vidutines automobilio remonto išlaidas nuostatų, darytina išvada, kad UAB „Matsuda“ nurodyta 6 449,31 Eur (be PVM) transporto priemonės „BMW 745D“ remonto kaina atitinka tikslios žalos nustatymo sąlygas. Kadangi UAB „Matsuda“ sudaryta transporto priemonės „BMW 745D“ remonto sąmata yra objektyvus įrodymas, patvirtinantis, kad už šioje remonto sąmatoje nurodytą sumą automobilis „BMW 745D“ gali būti visiškai atkurtas į iki eismo įvykio buvusių padėčių, draudimo išmoka, atlyginanti dėl eismo įvykio pareiškėjo turtui padarytą žalą, turi būti skaičiuojama pagal UAB „Matsuda“ sudarytą sąmatą. Kadangi Lietuvos bankui pateikti įrodymai patvirtina, kad draudikas yra išmokėjęs 6 062,67 Eur (be PVM) draudimo išmoką, o pareiškėjas nepateikė automobilio remonto faktą ir dydį patvirtinančių dokumentų, kurie leistų atlyginimą nuostolį skaičiuoti su PVM, papildoma draudimo išmoka turėtų būti 386,64 Eur (be PVM).

2. Dėl nepriklausomo turto vertintojo samdymo išlaidų atlyginimo

Vertinant pareiškėjo reikalavimą atlyginti 100 Eur nepriklausomo turto vertintojo samdymo išlaidas, pažymėtina tai, kad, pagal TPVCAPDĮ 15 straipsnio 3 dalį, nukentėjęs trečiasis asmuo turi teisę savo iniciatyva ir savo lėšomis papildomai kreiptis į ekspertus dėl padarytos žalos dydžio nustatymo. Šios išlaidos turi būti atlygintos tuomet, jei jas nukentėjęs asmuo patiria įrodinėdamas žalos dydį, o draudikas, vadovaudamasis pateikta turto vertinimo ataskaita, persvarsto nustatytą draudimo išmoką ir, pripažindamas savo pirminio draudimo išmokos dydžio apskaičiavimo neteisingumą, išmoka draudimo išmoką pagal šioje vertinimo ataskaitoje nurodytus duomenis. Svarbu ir tai, kad, pagal CK 6.38 straipsnio 3 dalį, kiekviena šalis turi atlikti savo pareigas kuo ekonomiškiau ir vykdydama prievolę bendradarbiauti su kita šalimi (šalių pareiga kooperuotis). Iš ginčo šalių pateiktų duomenų matyti, kad draudikas, atlikęs papildomą automobilio „BMW 745D“ apžiūrą, naudodamasis „Audatex“ sistema, 2016 m. spalio 13 d. sudarė automobilio žalos sąmatą, pagal kurią nustatytos 3 515,36 Eur (be PVM) vidutinės automobilio „BMW 745D“ remonto išlaidos, tačiau, pareiškėjui nesutikus su draudiko spasiūlymu, draudikas 2016 m. spalio 28 d. sudarė patikslintą automobilio žalos sąmatą, joje nustatyta, kad automobilio remontas kainuos 4 565,81 Eur (be PVM). Lietuvos bankui pateiktais duomenimis, 2016 m. spalio 28 d. patikslintą žalą sąmatą draudikas elektroniniu paštu pareiškėjui persiuntė 2016 m. lapkričio 3 d. ir pažymėjo, kad galutinis sprendimas dėl draudimo išmokos bus priimtas tik suderinus žalą sąmatą.

Pareiškėjas, nesulaukęs galutinio draudiko sprendimo dėl draudimo išmokos dydžio, 2016 m. spalio 28 d. kreipėsi į nepriklausomą turto vertintoją dėl automobiliumi „BMW 745D“ padarytos žalos įvertinimo. Pareiškėjo Lietuvos bankui pateiktas pinigų priėmimo kvitas Nr. 060647 patvirtina, kad pareiškėjas nepriklausomam turto vertintojui Mantui Žukauskui už turto vertinimą sumokėjo 100 Eur. Atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvos bankui pateiktame pinigų priėmimo kvite nenurodyta pinigų priėmimo perdavimo data, nėra pinigų perdavusio asmens parašo.

Įvertinus tai, kad iš pradžių draudikas nustatė 3 515,36 Eur (be PVM) žalą (pagal 2016 m. spalio 13 d. „Audatex“ sistemoje sudarytą sąmatą), o pareiškėjui sudarius galimybę automobilį apžiūrėti nuodugniau (iš vidaus) 2016 m. spalio 28 d. sudarė patikslintą automobilio žalos sąmatą, pagal kurią nustatyta 4 565,81 Eur (be PVM) automobilio remonto kaina, ir faktą, kad pareiškėjas į nepriklausomą turto vertintoją kreipėsi anksčiau, nei draudikas jam pateikė patikslintą sąmatą (Lietuvos bankui pateikti elektroniniai laišakai patvirtina, kad draudikas

pareiškėjui patikslintą žalos sąmatą pateikė 2016 m. lapkričio 3 d., o nepriklausomas turto vertintojas vertinimo ataskaitą sudarė 2016 m. spalio 28 d.), galima teigti, kad pareiškėjas į nepriklausomą turto vertintoją kreipėsi dar iki draudikui priimant galutinį sprendimą. Be to, draudikas rinkos tyrimą atliko 2016 m. lapkričio 17–18 dienomis, o draudimo išmoką išmokėjo 2016 m. lapkričio 24 d., todėl galima teigti, kad draudikas, prieš išmokėdamas pareiškėjui draudimo išmoką, dėjo visas pastangas, kad būtų teisingai įvertinta žala.

Kadangi nėra pagrindo daryti išvados, kad pareiškėjas laiku kreipėsi į nepriklausomą turto vertintoją ir dėl to turėjo išlaidų, nėra pagrindo konstatuoti, kad minėtas turto vertinimas pareiškėjo kreipimosi į nepriklausomą turto vertintoją dieną buvo būtinas ir neišvengiamas, todėl ir nepriklausomo turto vertintojo samdymo išlaidų draudikui nekyla pareiga atlyginti.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.2 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

1. Iš dalies patenkinti pareiškėjo K. M. reikalavimą ir rekomenduoti draudikui išmokėti pareiškėjui papildomą 386,64 Eur (be PVM) draudimo išmoką, atlyginančią UAB „Matsuda“ sudarytoje automobilio „BMW 745D“ remonto sąmatoje nurodytas automobilio remonto išlaidas.
2. Įpareigoti draudiką iki 2017 m. birželio 3 d. raštu informuoti Lietuvos banką apie šio sprendimo rezoliucinės dalies 1 punkte nurodytų rekomendacijų įgyvendinimą (neįgyvendinimą). Draudikui neįvykdžius minėtų rekomendacijų, apie tai bus paskelbta Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl ginčo sprendimo kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu.

Direktorius

Mindaugas Šalčius